



TEOF

UNIVERZA V LJUBLJANI
Teološka fakulteta

Komunitarnost, konflikt in komunikacija

Teološki tečaj 2024

<https://www.youtube.com/watch?v=FNS1uVLLx0&t=582s>

<https://www.youtube.com/watch?v=U1dtrc04g8g&t=1s>



Prehod od „fiksne“ k razvojni miselnosti Škofovska sinoda v Rimu od 4.-29. oktobra 2023

- **Komunitarnost**
→ zaobjema lastnost dinamičnosti
- **Konflikt**
→ trenutni ekstremizmi; narava medijev – Cerkev, Jezusov nauk, vzdrževanje – misijonarstvo
- **Komunikacija**
→ interakcija C. s svetom, komunikacijski modeli, pastoralna metoda, vodenje



XVI ASSEMBLEA GENERALE ORDINARIA DEL SINODO DEI VESCOVI

"Per una Chiesa sinodale: comunione, partecipazione e missione"

I.
KOMUNITARNOST

Communio, koinonia

Zakaj občestvo?

Dinamičnost, prožnost,
spreminjanje

1. OBČESTVO, SKUPNOST, SKUPINA

- Lat. **Communio**
= občestvo,
skupnost, skupina.
= zakrament
Gospodove
večerje,
= evharistija

- Gr. **koinônia**
= bratsko občestvo,
skupno življenje,
delitev,
sodelovanje,
solidarnost

Različne definicije:

- solidarnost: soglasje, sodelovanje;
- oseba zadovolji vse svoje potrebe
in razvije svoje sposobnosti.

Škrabl, F., Katehetsko pedagoški leksikon, 1992, 592.

Prva Cerkev v Jeruzalemu (Apd 2,42):

"Vztrajali so v nauku apostolov, v koinônií, v lomljenju kruha [evharistiji] in v molitvah"

Občestvenost (Apd 2,44-45):

"Vsi verniki so bili skupaj in so imeli vse skupno (koiná); prodali so svoje premoženje in lastnino ter jo delili z vsemi po potrebi".

2. Zakaj občestvo?

PP Frančišek, Veselite in radujte se

- **Nihče se ne odreši sam (6)**

Nihče se ne odrešuje sam, kot osamljen individuum, marveč ga Bog priteguje upoštevajoč kompleksno dramo, ki se utrjuje v človeški skupnosti.

- **Navzočnost Boga (142)**

Skupnost je poklicana ustvariti »**teološki prostor**, v katerem lahko preskušamo mistično **navzočnost vstalega Gospoda**«. Ko smo deležni iste Besede in skupaj obhajamo evharistijo, poglobljamo bratstvo ter oblikujemo sveto in misijonarsko občestvo.

- **Pozitivni odnosi (144-145)**

Skupnost, ki **ohranja spomin** na majhna znamenja ljubezni, kjer **člani skrbijo drug za drugega** in predstavljajo **odprt prostor za evangelizacijo**, je prostor navzočnosti Vstalega, ki ga po Očetovem načrtu posvečuje. Po daru Gospodove ljubezni so nam kdaj zaradi teh majhnih posebnosti **darovane tolažilne izkušnje Boga**.

3. Dinamičnost, prožnost, spreminjanje

PP Frančišek, Veselje evangelija, 28

- Skupnost ni muzejski artikel
Pogosto se življenje Cerkve **proti nagibom Svetega Duha** spremeni v **muzejski artikel** ali nekaj, kar je dosegljivo le redkim. To se dogaja, ko nekatere krščanske skupnosti pretirano naglašajo **spolnjevanje lastnih pravil, navad in stilov**. Tako se evangelij skrči ali potlači, s tem pa izgubi prepričljivo preprostost in navdih.
- Župnija je prožna
Župnija ni krhka struktura. Prav zato, ker je zelo **prožna**, si more privzeti zelo različne oblike, ki terjajo učljivost in misijonarsko ustvarjalnost pastirja in župnijske skupnosti.
- Opogumlja in oblikuje
Župnija z vsemi svojimi dejavnostmi **opogumlja in oblikuje svoje člane**, da bodo dejavniki evangelizacije.
- Je skupnost občestev
Je svetišče, v katero žejni prihajajo pit, da bi nadaljevali pot, je središče nenehnega misijonarskega poslanstva.

4. Vizija, misijonarstvo

Univerzalno načelo za univerzalno Cerkev

Kako bi pisal apostol Pavel danes?

1. Pavel, apostol Jezusa Kristusa, **Cerkvi v Sloveniji**.

... Cerkvi v Ljubljani, Mariboru, Kopru.

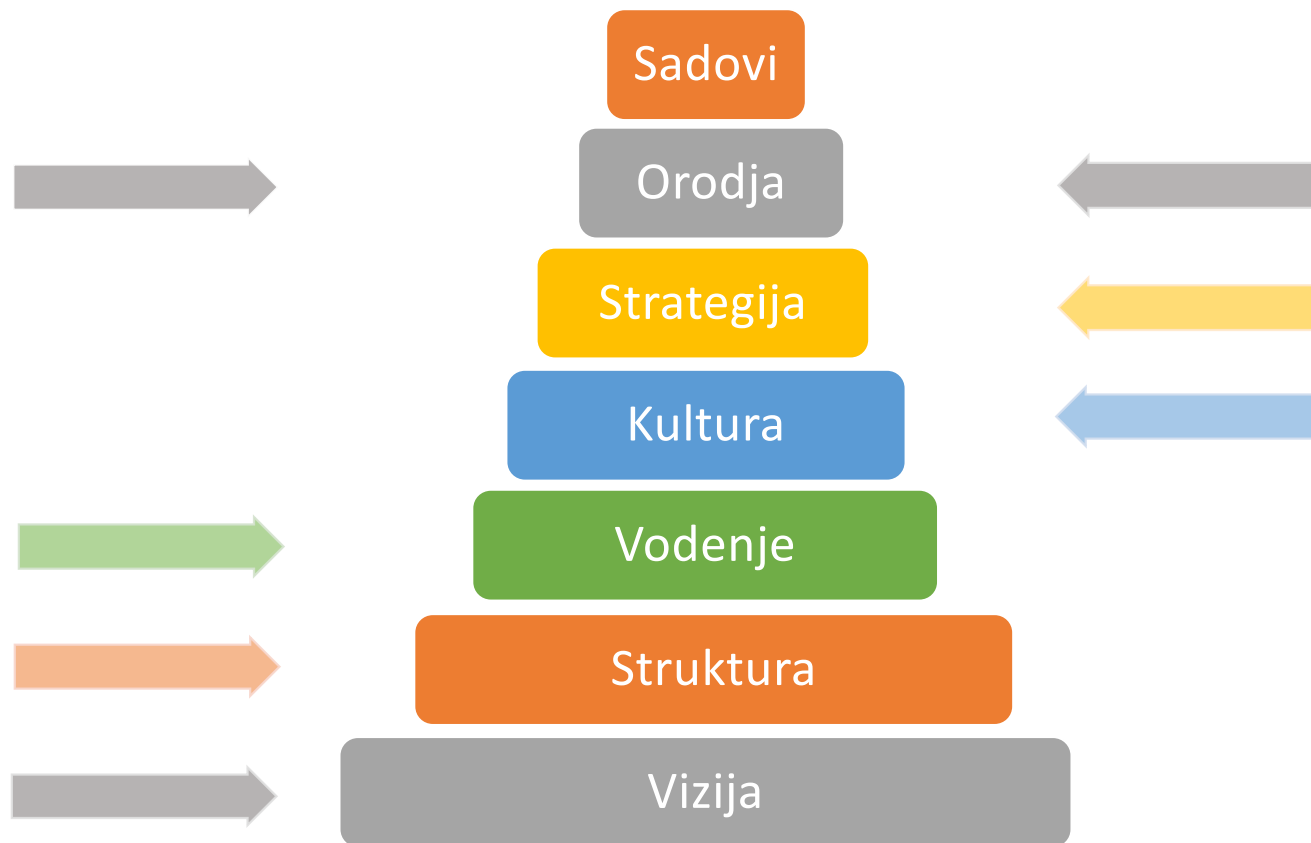
2. Pavel, apostol Jezusa Kristusa, Cerkvi Sv. Jakoba na Bledu.

Prenova župnije je zelo pomembna,
vendar župnija ne obstaja sama zase.

Cerkvene skupnosti, **župnije, vplivajo** druga na drugo.

Cerkev se zbira okoli **škofa**, ki je vrhovni pastir.
Škofijska katedrala ali stolnica ima **primat** v škofiji.

Ko župnija prevzame **misijonski pristop**,
sta njen uspeh in njena rodovitnost
popolnoma odvisna od **škofijskega vodstva** (premistitve).



II. KONFLIKT

Vse več ekstremizmov in
vandalizmov

Konflikt med mediji in Cerkvijo

Konflikt osebnosti Jezusa Kristusa

Konflikt med željo in realnostjo

Prepoznavanje fiksne in razvojne miselnosti

- F - Tega ne zmorem, saj nisem nadarjen/a za to.
- F - Matematika mi preprosto ne leži.
- R - Za rast potrebujem izzive.
- F - Počnem le stvari, ki mi gredo dobro.
- R - Lahko postanem pametnejši/a.
- F - Sem, kakršen sem.
- R - Lahko se naučim rešiti ta matematični problem.
- F - Svoje inteligentnosti ne morem spreminjati.
- R - Nisem še dober/a v tem.
- R - Nekatera vedenja in lastnosti, ki mi niso všeč, lahko spremenim.
- F - Nisem dober športnik/ učenec/ glasbenik/....
- R - S pomočjo napak se učim.
- F - Če nečesa ne dosežem takoj, pač nisem za to.

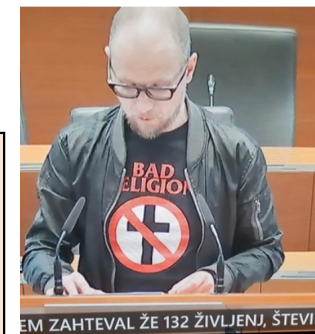


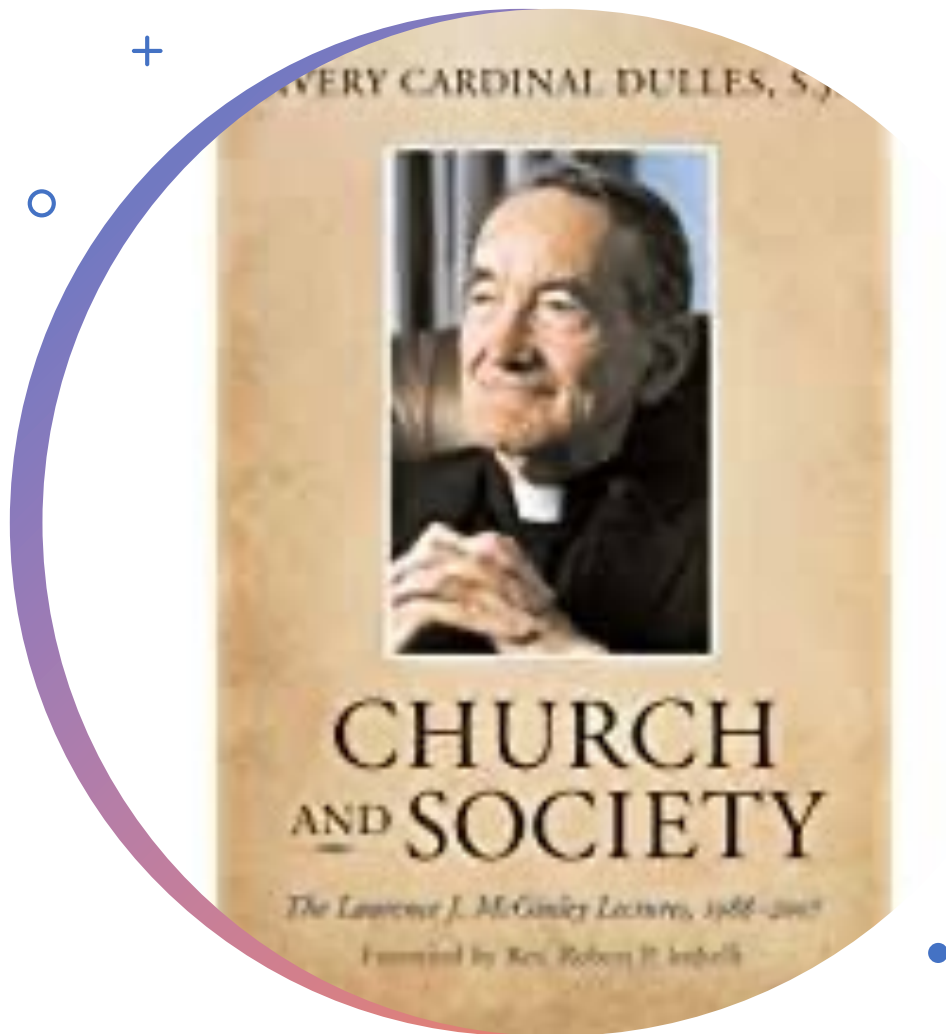
1.
Vse več
ekstremizmov
in vandalizmov

Kristjanofobija v letu 2020: 11 primerov

(6 več kot leta 2019)

1. Državni sekretar Jernej Štromajer
na TW označil kristjane za **umazane živali** (24.12.2019)
2. Poslanec Levice, Primož Siter,
je med sejo Državnega zbora javno **demoniziral kristjane** (29.1)
3. Pevec, Robert Pešut – Magnifico:
med proslavo ob podelitvi Prešernovih nagrad
uporabljal **žaljive verze** proti duhovnikom in redovnicam (9.2.)
4. Zdravnik UKC Ljubljana, Rihard Knafelj:
na FB profilu **goji sovraščvo**, da bi kristjanom odrekel dostop
do medicinskih ventilatorjev, saj jim zadostuje vera v Jezusa (23.4.)
5. **Vlom in skrunitev cekve** sv. Jn Krstnika na Janževi gori (1.5)
6. Neznani storilci s
plakati žalijo krščanstvo in širijo stereotipe (8.5.)
7. Vandali
vlomili v cerkev v Velikem Gabru (10.6.)
8. Neznani storilci
oskrunili cerkev v Mirni (13.11.)
9. Vandali
popisali fasado cerkve v Trnovem v Ljubljani (17.11.)
10. Predsednica SAB, Alenka Bratušek,
širi versko nestrpnost proti kristjanom (13.12.)
11. Vandali **poposali fasado** stolne cerkve v LJ (18.12.)





2. Konflikt med mediji in Cerkvijo

- Misterioznost
- Večna resnica
- Sprava
- Nevidno
- Hierarhija
- Kompleksnost-strokovnost
- Za verne

Primer konflikta



▶ ⏪ 🔊 19:36 / 34:51

22:17 / 34:51

3 min: 19:36 -22:17



3. Konflikt osebnosti Jezusa Kr.

Klic

Ima moč, da premakne.

Kaj se je zgodilo z ljudmi, ki so srečali Jezusa?

Odločali so se: ali zanj ali proti njemu.

Jezus ni diplomat: Vaš govor naj bo ›da«, ›da«, ›ne«, ›ne«; kar je več kot to, je od hudega (Mt 5,37). Celó Peter doživi očitek: V spotiko si mi (Mt 16,23).

Škandaloznost

Ni imel podobe **ne lepote**, da bi ga hoteli videti, ne zunanosti, da bi si ga želeli.

Bil je **zaničevan** in **zapuščen** od ljudi, mož **bolečin** in znanec **bolezní**, kakor tisti, pred katerim si zakrivajo obraz, je bil zaničevan in **nismo ga cenili**.

Bil je **mučen**, a se je **uklonil** in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol, in kakor ovca, ki umolkne pred tistimi, ki jo strižejo, in ne odpre svojih ust (Iz 53,2.3.7).



Pierre Babin

Lastnosti: klic; znamenje ljubezni; ponotránjenost; kontrast; škandaloznost.



4.

Zaton, vzdrževanje in misijonstvo

- Vzdrževanje (strukture, procesi, sistemi, navade)
- Zaton (število ljudi, finance, imetje, kulturni vplivi)
- Krščansko upanje: Božja milost je premagala grob, uničila moč greha, obudila Jezusa od mrtvih
- Najresnejša skušnjava (pp. Frančišek): občutek poraza

4.1 Sovražniki upanja

Izguba upanja

Izčrpanost

Razočaranje ali deziluzija

Cinizem

Zadovoljstvo

4.2 Šest stopenj umiranja Cerkve

Thom Rainer, protestant evangelijske smeri

1. Zanikanje

- upad števila

2. Rekalibracija

- prizna, poskuša popraviti
- 1. bolj potrudil; 2. stare stvari po novem

3. Jeza

- voditelji ne prevzamejo odg.
- krivijo: župnika, škofa,...

4. Eksodus

- tudi tisti, ki ne odidejo, prihajajo vse redkeje

5. Obup

- možnost sprememb - spreobrnitev
- nagon po samoohranitvi – duhovno vanpirstvo

6. Smrt



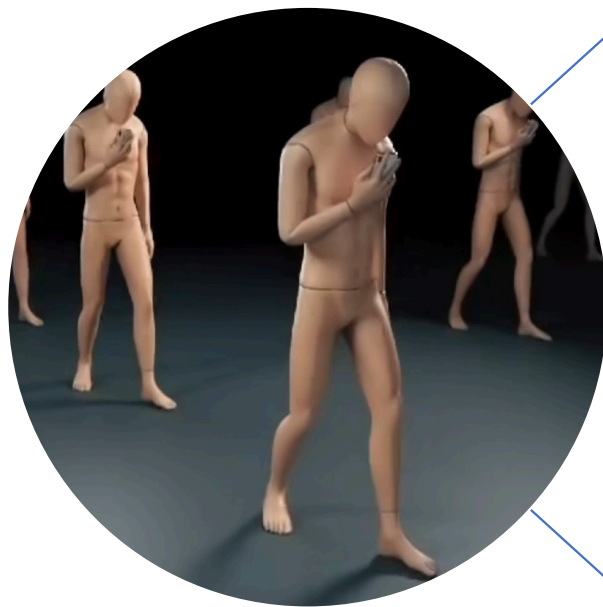
III. KOMUNIKACIJA

Interakcija Cerkve s svetom

Komunikacijski modeli

Pastoralna metoda

1. Interakcija Cerkve s svetom



Prilagoditev

- C. Mora iti v korak s časom.
- „Kdor se poroči s svojo dobo, bo v naslednji dobi vdovec.“

Osamitev

- Skupina ljudi na otoku.
- Jasno navodilo: priti do ljudi, ki živijo na drugi strani zaliva.
- Naloga: tvegati s čolnom ali zgraditi most.
- Nočejo tritati energije: utrdba.

Zavzetost

- Otočani zgradijo most
- Namen: da bodo lahko poslali svoje člane čez morje;
- Apostolski: apostellein = poslati

2. Komunikacijski modeli v Cerкви

Avery Dulles

Institucionalni

Skupnostni

Zakramentalni

Misjionarski

Sekularno-dialoški

Institucionalni model

Cerkev:
- uči,
- posvečuje,
- vodi z avtoriteto

Člani:

- izpovedujejo priznano vero;
- udeležujejo se zakramentov;
- podrejeni so pastirjem.

Ključnega pomena je:

(1)

- vidna pripadnost, juridično skladnost, napetosti do nevidne pripadnosti.

Cerkev je...

- **učiteljica**: uči resnico za večno odrešenje;
- **jedilnica**: hrani milostjo, zakramenti;
- **bolnišnica**: ozdravlja bolezni;
- **zatočišče**: ščiti pred sovražniki njihovih duš.

Skupnostni

Podobi:

- božje ljudstvo
- Kristusovo telo

Pavel: Cerkev kot Kristusovo telo (Rim 12, 1 Kor 12)

-recipročnost; spodbujanje; vzajemna odvisnost

Avguštin:

- mistično in nevidno občestvo, vsi, ki jih oživlja Kristusova milost

- nebesa: svetniki in angeli – nebeška Cerkev, Kr. je glava;

(2)

- zemlja: družbeni vidik

Moderna **sociologija:**

- formalna družba (organizacije, institucije) – Gesellschaft; vidna

- neformalna skupnost (osebne vezi) – Gemeinschaft; nevidna

Lumen gentium (LG) – Cerkev Kristusovo telo:

-cerkev kot hierarhična skupnost; božje ljudstvo

-nikjer, da Kr. Cerkev ali mistično Kr. telo sovpada z RKC

Zakramentalni model

Vidna manifestacija
Kristusove milosti
znotraj človeške
skupnosti

Moč simbolov in človeško življenje

- **duh**: kar gre preko telesa
- **simboli**: povežejo preteklost + sedanost
- **telo**: duhovnemu dejanju da podpora

(3)

Povezava s skupnostjo:

- povezanost preko družbenih, vidnih znamenj;
- Kristusova milost deluje v **vernih kristjanih** (pričevanja, obredi in služenje);
- aktivnost: v besedah in v dejanjih.

Naslovljenci:

- vsi, ki so zmožni posrednega izražanja preko zakramentov-obredov;
- zahteva aktivno participacijo samo tistih, ki pripadajo Cerkvi in jo aktivno podpirajo.

Misijonarski model

Cerkev:

- združuje se okrog Božje besede.
- poslanstvo (misijo) oznanjati to ji je bilo zaupano
- povezovalnih točk s cerkvijo kot Božjim ljudstvom

Gre za kerigmatičen model

(4)

- ker vidi Cerkev kot oznanjevalko, širiteljico sporočila.

Podoba:

- nekoga, ki je prejel javno sporočilo, da jo razširi.

Božja beseda:

- ni le za Cerkev, ampak je dogodek, ki se zgodi enkrat,
- Bog se je sklonil k svojemu ljudstvu in mu zaupal.
- Cerkev je sestavljena iz Besede, ki se jo mora v veri sprejeti.
- Skupnost, ki se zbere okrog Besede: beseda je notranji klic k spreobrnitvi in reformi.

Na prvo mestu je **beseda**
in šele nato zakrament.

Podoba:
znanilec, ki dobi sporočilo
od kralja, in gre oznanjat na
trge in ulice.

Sekularno-dialoški model

V sekulariziranem svetu:

- znanost se je emancipirala od cerkvene kontrole;
- znanost, industrija in politika- nadaljujejo z razvojem lastnih oblik

Sekularno-dialoška metoda

- **Sekularen:** Cerkev je teološki prostor, ki razločuje znamenja časov;
- (5) • **Dialoški:** povezuje sedanost s krščansko tradicijo; skupaj z drugimi išče odgovore na vpr.

Podoba cerkve:

- drža služabnika, ki se harmonizira
- Jezus pride ne le oznanja božje kraljestva, ampak tudi daruje samega sebe;
- Jezus služi, spravlja sprte, zdravi rane.

Model	1. Institucionalni	2. Skupnostni	3. Zakramentalni	4. Misijonarski	5. Sekularno-dialoški
Drugo ime	Hierarhični	Občestvo; občestveno-udeležbeni	Skrivnostno-ritualni	Glasnik "Besede"; oznanilo; doktrinalno-kerigmatični	Služabnica; diakonalni; dialoško odprt; diakonalno-aktivističen
Značilnosti	Posredovati skrivnost, doktrino, zakramente	Vzpostavljati odnose, spodbujati srečanja	Aktivirati znamenja in simbole	Oznanjati Besedo	Vzpostavljati dialog s svetom
Vrsta komunikacije	Pisma, zapisana sporočila	Razprave in intervjuji (svoboden dialog); ekumenski dialog	Vsi mediji, a še vedno obstajajo predsodki	Vsi mediji so v pomoč	Vsi mediji; dialog z vsemi

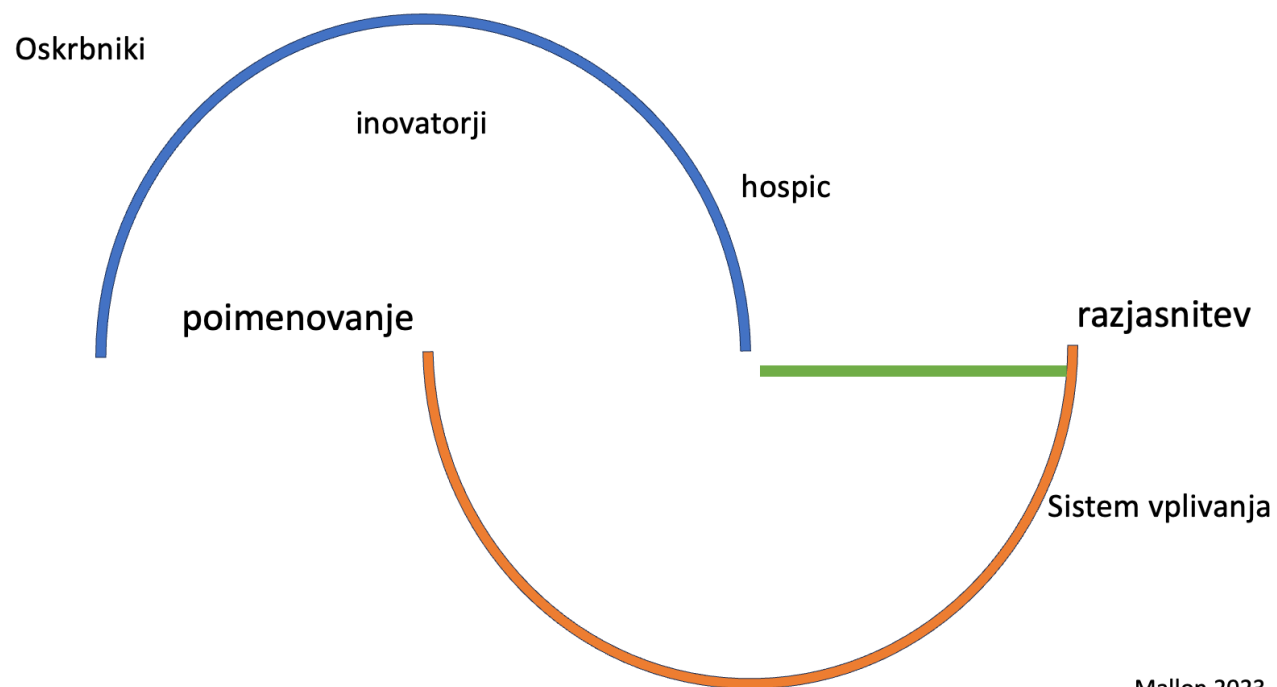
Določeni tipi oseb, ki dajejo prednost enemu modelu:

- duhovniki Cerkve ⇒ institucionalni model;
- zagovorniki ekumenizma ⇒ Cerkve kot mistična skupnost;
- spekulativni teologi ⇒ zakramentalni model;
- blicisti in pastoralisti ⇒ misijonarski model;
- osebe, ki so vključene v sekularne dejavnosti ⇒ sekularno-dialoški model.

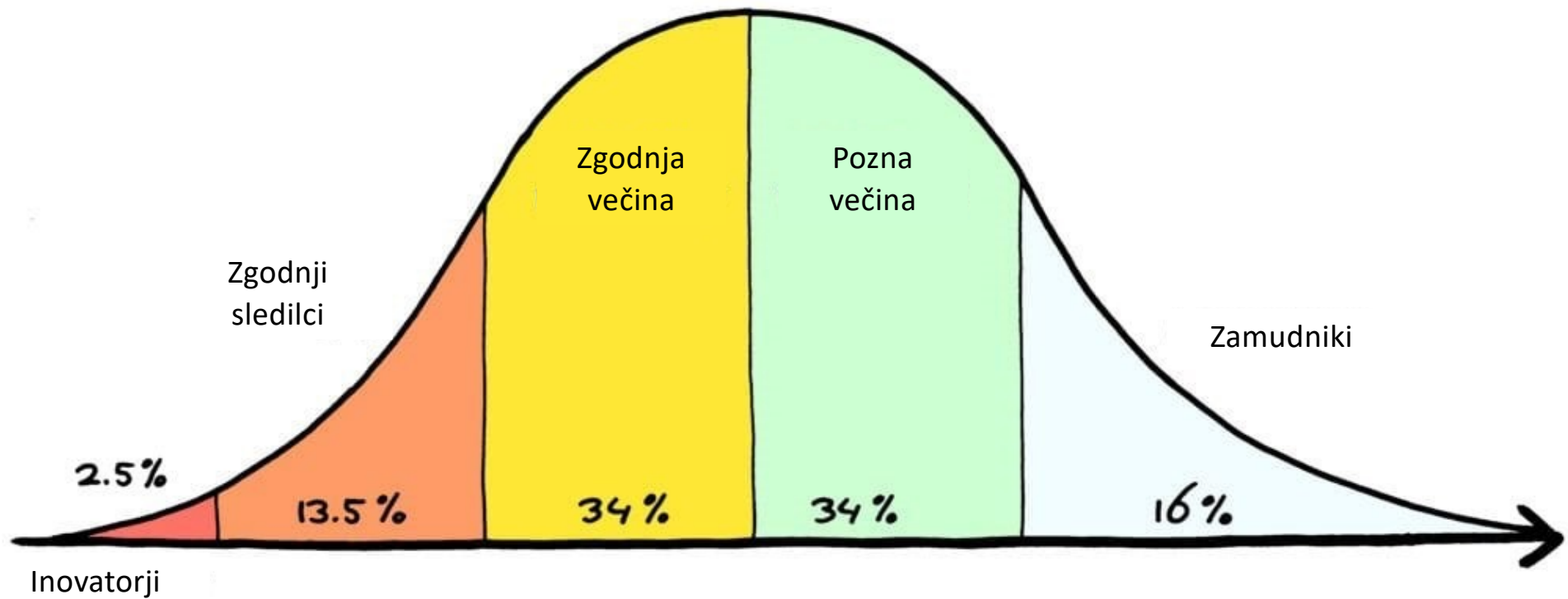
3. Pastoralna metoda

	KAIROLOŠKA	OPERATIVNA	KRITERIOLOŠKA
1. Analiza in vrednotenje	1	1	1
2. Odločanje in načrtovanje	2	2	2
3. Izvajanje in preverjanje	3	3	3

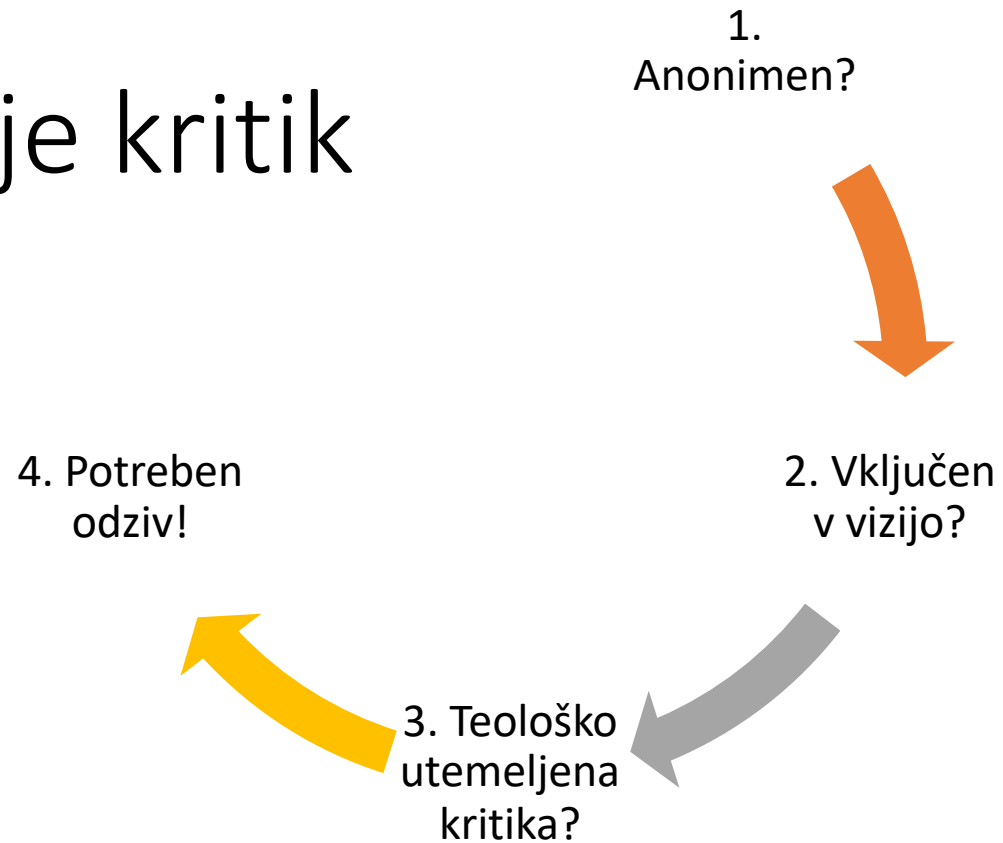
4. Prenova



5. Sprejemanje inovacij – graf po Rogersu



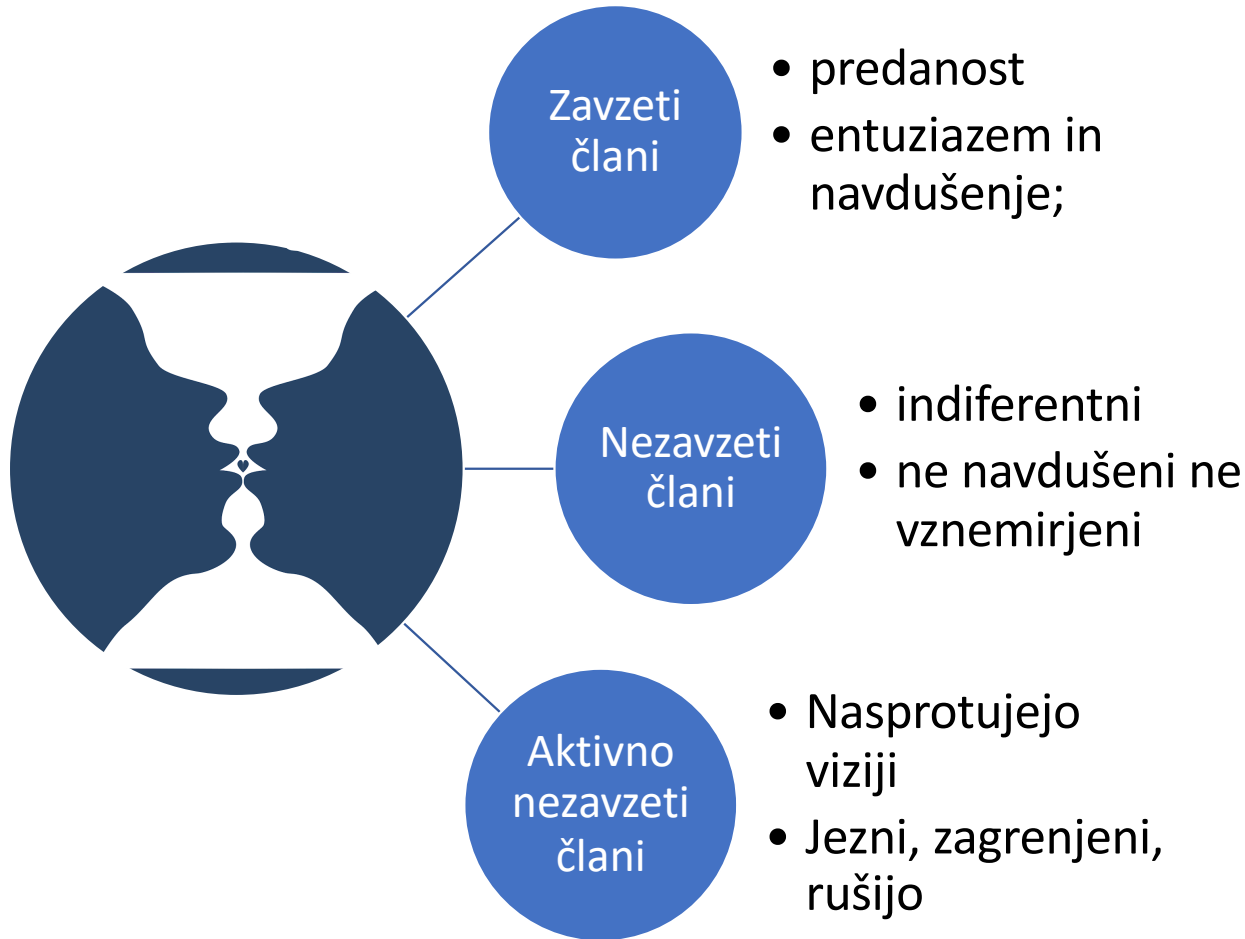
6. Razločevanje kritik



7. Zavzetost in “nova apostolska doba”

“Smo zadovoljni z rezultati, ki jih zdaj dosegamo?”

Velik del naših načel, pastoralnih pristopov in metodologij temelji na nagovarjanju sveta, **ki ne obstaja več.**



Noben **načrt** ali strategija **ne** bosta **popolna**. Ne čakajmo na popoln načrt. Moramo se **premakniti** in to **skupaj**.

8. Vodenje

Cast Away: [FedEx](#)
Brodolom

Vodenje
s
položaja

10 znakov, da ste šef in ne voditelj



Vodenje
kot
vplivanje

Keller Influence Indicator

10 znakov, da ste šef, ... in ne voditelj”

1. Sprejeti morate vse **odločitve**.
2. Veste, da se vas ljudje **bojijo**, in to vas ne moti.
3. Imate načrt za zdaj, a **nimate vizije** za prihodnost.
4. “Vodite” tim, a je vaše življenje **izolirano** od drugih.
5. Mislite, da boste z **nazivom** pridobili tudi vpliv.
6. Verjamete, da odmev vaših **besed močejši** od vpliva vašega vedênja.
7. Za **napake** krivite druge, za **uspehe** pa prevzamete zasluge.
8. Svojih podrejenih ali sodelavcev **ne prosite** za njihov prispevek ali nasvet.
9. Osredotočate se samo na **poslanstvo**, in ne na ljudi, ki ga delijo z vami.
10. Ste **šef**, a vam nihče ne sledi.

Sedem značilnosti vpliva (Karen Keller)



Zaključek

- Komunitarnost:
skupnost, dinamično iskanje življenja,
razvojna misel
- Konfliktnost:
Fiksna - razvojna misel, Kristus – klic;
misijonarstvo.
- Komunikacija:
struktura – vizija; Evangelij – zgodovinski
trenutek; inovatorji – zamudniki; zavzetost
– nezavzetost, gospodovanje – vodenje.





Hvala za vašu pozornost.

